

แนะนำหนังสือ Book Review

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิลักษณ์ ชัยนิกิจ

การประเมินอย่างใคร่ครวญต่อเด็กปฐมวัย: แนวคิดและการปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โดย ศศิลักษณ์ ชัยนิกิจ และบุษบง ดันติวงศ์ นำเสนอกระบวนการทัศน์ใหม่ในการประเมินเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โดยประมวลจากประสบการณ์สอน และผลการวิจัยและพัฒนาด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

การประเมินอย่างใคร่ครวญเป็นการประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) ตามแนวคิดตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) ที่อาศัยการภาวนาและการใคร่ครวญเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ภายในตนและการมีสติรู้ตัวของครู เพื่อให้สามารถเก็บรวบรวม บันทึกสรุปข้อมูล และแปลผลข้อมูล โดยปราศจากอคติ

หัวใจของการประเมินอย่างใคร่ครวญ คือ ผู้ประเมินที่มี “ตาใน” : ความสามารถในการรู้เท่าทันอคติของตน ที่สกัดกั้นการมองเห็นเด็กตามความเป็นจริง และมี “ตานอก” : ความสามารถในการหยั่งมองเห็นเด็กในฐานะปัจเจก ด้วยการประเมินตามสภาพจริงอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน

หนังสือเล่มนี้ให้ความสำคัญกับมิติด้านในของครูปฐมวัยในการฝึกฝนตนเองให้มีสติรู้ตัวตลอดเวลาเมื่ออยู่กับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เพราะการประเมินอย่างใคร่ครวญเป็นการใช้สมองและหัวใจในการเข้าถึงความต้องการที่แท้จริงของเด็ก ผ่านคิดอย่างปราศจากอคติและการรับรู้ด้วยใจที่นุ่มนวล อ่อนน้อม ยอมรับ ดังนั้น หนังสือเล่มนี้จึงนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนา “ตาใน” และ “ตานอก” ของผู้ประเมินอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมตัวอย่างการเชื่อมโยงแนวคิดสู่การปฏิบัติผ่านกรณีตัวอย่าง และตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กอายุ 3 - 5 ปี สำหรับใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิลักษณ์ ขยันกิจ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail: sasilak.k@chula.ac.th